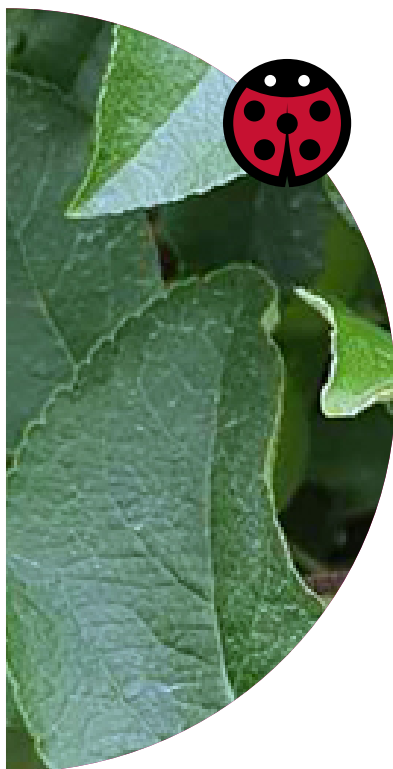

Sadjarstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes popoldne bo spremenljivo do pretežno oblačno. Predvsem v hribovitem svetu severne in deloma zahodne Slovenije se bodo pojavljale krajevne padavine, deloma plohe in tudi kakšna nevihta. Najvišje dnevne temperature bodo od 19 do 24, na severozahodu okoli 17 °C.

Jutri bo sprva še nekaj jasnine, po nekaterih kotlinah bo lahko kratek čas megleno. Čez dan bo spremenljivo oblačno, ponekod bo pihal šibak jugozahodnik. Pozno popoldne in proti večeru se bo od severa pooblačilo. Nastajati bodo začele plohe in nevihte, ki bodo v noči na četrtek zajele večji del Slovenije. Ob tem bo ponekod zapihal šibak do zmeren veter severnih smeri. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 12, v alpskih dolinah in mraziščih okoli 5, najvišje dnevne od 20 do 25 °C.

Obeti Do četrta zjutraj se bo povsod zjasnilo, po nekaterih kotlinah bo lahko kratek čas megleno. Čez dan bo spet spremenljivo oblačno, možna bo tudi kakšna kratkotrajna ploha in nevihta. Na vzhodu bo zapihal šibak do zmeren severnik. V petek bo sprva nekaj povečane oblačnosti, čez dan bo nato sončno in večinoma suho.

Vremenska slika Nad zahodno Evropo in delom Alp je območje visokega zračnega tlaka, severno in vzhodno od Alp pa je več ciklonov z vremenskimi frontami. V višinah k nam od severa doteka nekoliko hladnejši in prehodno bolj vlažen zrak.

*Vir: ARSO, torek, 27. maja 2025 ob 11:00

**Ljudem in okolju
prijazno varstvo rastlin**

www.karsia.si

SVETOVANJE

Osrednjeslovenska, notranjska, gorenjska in primorska regija

Primož Štepic, dipl. ing. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

JV, posavska, zasavska, savinjska in koroška regija

Marjan Kragl, univ. dipl. ing. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. ing. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Kristjan Auguštin, dipl.inž.agr. (VS)
041 715 641, kristjan.augustin@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. ing. agr.
041 689 120, andrej.kos@karsia.si

Varstvo pečkarjev

Jablanov škrlup, črna listna pegavost in pepelovka

Zadnje deževje je v vseh sadjarskih področjih omogočilo pogoje za močne okužbe z **jablanovim škrlupom**. Glede na tendenco izbruhov askospor se predvideva, da bo iztek primarnih okužb konec meseca maja ali najkasneje v pričetku junija.

Preventivna škropljenja opravljamo z dotikalnimi fungicidi, ki imajo tudi delni kurativni učinek, v primeru pojava peg, pa jih kombiniramo s fungicidi iz skupine IBE ali SDHI. **Priporočilo:**

Preventivno varstvo v neokuženih nasadih:

- **Syllit 400 SC v odmerku 1,90 L/ha** (190 mL/hL). Sredstvo ne mešati s fungicidi na osnovi pirimetanila in kaptana, piretroidnimi insekticidi in piriprosifenom ter foliarnim gnojilom Goëmar BM 86. V primeru kombinacije z močljivimi žvepli, le-ta vedno dodati kot prva, s tekočimi formulacijami močljivih žvepel sredstva ne mešati.
- **Merpan 80 WDG v odmerku 1,88 kg/ha** (188 g/hL).

Varstvo v okuženih nasadih:

- **Domark 100 EC v odmerku 0,4 L/ha** (40 mL/hL) v kombinaciji s fungicidom **Syllit 400 SC** ali **Merpan 80 WDG**. Škropljenje ponoviti čez 4-5 dni.

Varstvo v ekoloških nasadih:

- **Karbicare v odmerku 5,0 kg/ha** (500 g/hL). Je novo sredstvo na osnovi kalijevega hidrogenkarbonata, ki je za razliko od ostalih formulirano in ima dodano močilo. Zaradi tega je bolj učinkovito in se slabše izpira, kar omogoča daljše razmike med škropljenji.

Ob dvigu temperatur se bo povečala tudi nevarnost okužbe s **črno listno pegavosti ali alternarijo**. **Priporočilo:**

- **Banjo v odmerku 0,70 L/ha** in pri porabi vode 500-1000 L/ha, pri čemer najnižja poraba vode/ha ne sme biti manjša od 500 L. Sredstvo se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat, v razmiku 14 dni. Čas uporabe je od razvojne faze rožnatih popkov do faze sekundarnega odpadanja plodičev (BBCH 57-73). Sredstvo se meša s sredstvi za varstvo rastlin in foliarnimi gnojili, ki se uporabljajo v tem času. **Karenca je za jabolane in hruške 60 dni, uporaba pa je v letu 2025 dovoljena v času od 18.03. pa do 15.07..**

Kljub nizkim temperaturam, se na občutljivih sortah **jablanova pepelovka** vseeno pojavlja. **Priporočilo:**

- **Colpenn 80 WG v odmerku 3,0-5,0 kg/ha**. Trenutno je na voljo 10 kg pakiranje, 1 kg bo drugi teden.

Primarna pega škrlupa

Syllit 400 SC in Merpan 80 WDG

Domark 100 EC in Banjo

Karbicare in Colpenn 80 WG

Varstvo pečkarjev

Jabolčni zavijač

Na dobrih sadjarski legah, so en ali dva večera, temperature že bile višje od 15 °C, kar pomeni, da so samičke **jabolčnega zavijača** že imele pogoje izleganja jajčec, vsaj teoretično. Ta dva dneva ne pomenita nič, ampak je potrebno počakati na ugodne pogoje, da je nekaj večerov zaporedoma nad 15 °C, (optimalno 17-18 °C), da pride do množičnega izleganja. Šele takrat bodo optimalni pogoji za uporabo ovi-larvicidnih insekticidov. **Priporočilo (uporaba, šele ko bodo izpolnjeni pogoji za uporabo):**

- **Mimic v odmerku 0,9 L/ha** (90 mL/hL). Je prvi insekticid iz skupine MAC, z izrednim ekotoksikološkim profilom. Pri pripravi in uporabi ni nobenega motečega vonja, prāt tako ni iritanten do uporabnika, je pa izredno selektiven in varen do čebel, oz. vseh oprasčevalcev in koristnih organizmov.

Jabolčni zavijač 1.rod

Listne uši

Trenutne temperature niso ugodne za preraszmnožitev listnih uši, vendar so vseeno prisotne in ob ugodnih pogojih bodo lahko eskalirale. Tukaj bi posebej opozorili na **mokasto in krvava uš**, trenutno pa so največ prisotne **zelene listne uši**. Priporočamo, da se dosledno upoštevajo pragi škodljivosti in se pravočasno izberejo/uporabijo insekticidi, ki bodo učinkoviti in ne bodo obremenjevali plodove z ostanki (MRL-ji). Pragovi škodljivosti za posamezne uši po cvetenju so naslednji:

- **zelena jablanova uš: 8-10 kolonij/ 100 poganjkov**
- **mokasta jablanova uš: 1-2 koloniji/ 100 poganjkov**
- **krvava uš: 5-8 kolonij/ 100 poganjkov.**

Priporočilo: uporaba insekticida ob preseženem pragu škodljivosti:

- **Mospilan 20 SG v odmerku 375 g/ha** (37,5 g/hL), za zatiranje **listnih uši**. Sredstvo lahko po novem uporabimo le enkrat v sezoni;
- **Pirimor 50 WG v odmerku največ 0,75 kg/ha** (75 g/hL), za zatiranje **listnih uši** in **krvave uši**. Temperatura pri škropljenju naj bo nad 18 °C.

Opomba: zelo priporočljivo pa je dodajanje močila **Nu-Film-Premium** v odmerku 30 mL/hL vode.

Mimic

Krvava uš

Pirimor 50 WG in Mospilan 20 SG

Foliarna prehrana pečkarjev

Dodajanje fosforja

Fosfor je hranilo, ki predstavlja energijo za razvoj plodov in tudi diferenciacijo rodne nastavke za prihodnje leto. Še posebej ga je pomembno dodajati v **hladnejših rastnih pogojih**, kot smo jim priča letos. Izredno pomembno je njegovo dodajanje v nasadih, ki so utrpeli letos pozebo, saj brez zadostne energije, se plodovi ne bodo normalno razvijali in se bodo še dodatno prekomerno trebili.

Za boljšo mobilnost hranila se priporoča kombinacija s foliarnimi gnojili na osnovi aminokislin ali morskih alg, ki že sama po sebi pozitivno vplivajo na rastline, saj preprečujejo stres. **Priporočilo:**

- **Karsia Fosfor v odmerku 3,0-5,0 L/ha.** V fazi intenzivnega razvoja plodičev se ga uporabi 2-3-krat v 10-14 dnevem razmiku. Sredstvo ima zelo nizek pH, zato ga pri pripravi škropilne brozge lahko uporabimo kot prvega. Kot je že omenjeno, se ga zaradi povečanja mobilnosti priporoča kombinirati s sredstvi kot so:
 - **ExelGrow** v odmerku do 1 L/ha (do 100 mL/hL) ali
 - **Protifert LMW** v odmerku do 3,5 L/ha (do 350 mL/hL)
 - **Drin** v odmerku do 1,5 L/ha (do 150 mL/hL) ali
 - **Goëmar BM86** v odmerku do 3,0 L/ha (do 300 mL/hL).

Esencialna prehrana s kalcijem

Od tega hranila je odvisna **čvrstost, transportna in skladiščna sposobnost ter aromatika plodov, gladkost povrhnjice in pojav grenke pegavosti**. V fazi intenzivnega razvoja, v normalnih pogojih, je tega hranila v plodičih dovolj. V primeru stresnih razmer, ki se lahko pojavijo v poletnih mesecih, pa lahko pride do motenj z oskrbo tega hranila, posledica pa je slaba kvaliteta plodov. Iz tega razloga je v zadnjih letih praksa dobrih sadjarjev, foliarno dodajanje kalcija s pričetkom že, ko plodiči dosežejo premer 20 mm. Tako dodamo oz. povišamo vsebnost tega hranila že preden lahko pride do stresnih situacij. V preteklosti je zadostovalo že 4-5 kratno dodajanje kalcijevih hranil, s spremembo klime in izredno intenzifikacijo tehnologije pridelave jabolk (gostota sajenja, nove vzgojne oblike-rez, namakanje, višanje pridelka, etc.), pa je potrebno dodajati kalcij pogostejše. Uspeh je odvisen tudi od sprejemljivosti hranila in njegovi distribuciji po samem plodu. **Priporočilo:**

- **Protifert Kalcij** v odmerku 2,5 L/ha (250 mL/hL) uporabljamo najmanj 3-4 krat v razmiku na 12-15 dni. Sredstvo se lahko uporablja tudi pri višjih temperaturah od 25 °C ali
- **Karsia Kalcij** v odmerku 5,0-10 L/ha (0,5-1,0 L/hL) uporabljamo 4-6 krat v razmiku na 12-15 dni. Za povečanja mobilnosti se priporoča kombinacija z že zgoraj omenjenimi foliarnimi gnojili na osnovi aminokislin in morskih alg.

Lepo razviti plodiči

Karsia Fosfor

Grenka pegavost jabolk

Protifert Kalcij in Karsia Kalcij

Posebni ukrepi

Povečevanje kvalitete plodov

Potrošniki zahtevajo vedno lepše in okusnejše plodove, zato so ukrepi za preprečevanje mrežavosti, spodbujanje velikosti in oblike plodov nujni. V ta namen se uporabljajo predvsem posebna sredstva na osnovi giberelinskih kislin GA 4+7, ki preprečijo pomanjkanje in s tem tudi napake, ki se pojavijo pri razvoju plodov. **Priporočilo:**

Posebno sredstvo **Novagib** v odmerku **0,25-0,5 L/ha**, ki ga pričnemo uporabljati takoj po cvetenju, pa do razvojne faze, ko je premer plodičev večji od 40 mm. V eni rastni sezoni ga lahko uporabimo 4-krat. Sredstvo se meša s sredstvi za varstvo rastlin in foliarnimi gnojili, ki se uporabljajo v tem času. Ne meša se z visoko alkalnimi sredstvi, kot sta žvepleno apnena brozga in bordojska brozga.

Čist plod brez mrežavosti

Novagib

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin.

V ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium** **v odmerku 30 mL/100 L**. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnim sredstvom:

- **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno

pH minus

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki so lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot so **mróz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**. V takem primeru se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres.

Sredstva na osnovi aminokislin:

- **Protifert LMW** **v odmerku 3,5 L/ha** (350 mL/hL)
- **Drin** v odmerku **0,4-1,7 L/ha** (40-170 mL/hL)

Sredstva na osnovi morskih alg:

- **Goëmar BM 86** **v odmerku 3,0 L/ha** (300 mL/hL)
- **ExelGrow** **v odmerku 1,0 L/ha** (1000 mL/hL)

Protifert LMW in Drin

ExelGrow in Goëmar BM 86

Splošna priporočila

OPOMBA: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. Porabo vode je potrebno prilagoditi posamezni kulturi, njeni vzgojni obliki in razvojni fazi ter zahtevam naprave za nanašanje.

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.